

Odborky

Fotografií ze skautského pravěku nemáme zrovna nadbytek, přesto už tehdy hledáčky objektivů zachytily řadu zajímavých momentů. To platí i u snímku skautů, kteří v roce 1916 jako první skládají čerstvě vymyšlená Tři orlí pera. Tedy zkoušku, která se během let stala mezi skauty tak populární, že jejímu věhlasu mohly konkurovat snad už jen Foglarovy bobříky. Obojí má ale základ ve skautských odborkách, jejichž systém jsme přejali od Baden-Powella, který se zase inspiroval v Setonových orlich perech.

pětka, tábor Plátěná lhota 1916

Vyhledejte si knihu *Svitek březové kůry* od E. T. Setona. Dokážete splnit některou z náročných zkoušek? Plnění Setonových orlich per bude jistě zajímavou náplní družinové výpravy!

Skauti v roce 1915 skládají
prvně odborku cyklista.

Ve všech zkouškách šlo o osvojení nových dovedností nebo o sebezpřekonání, které patřičně zviditelňoval odznak na skautském kroji. Odborky sloužily od počátku k tomu, aby si i ten nejnemotnější skautík mezi ostatními našel oblast, ve které může vyniknout.

K prvním odborkám, které se u nás objevily s rokem 1914, patřilo plavání a zachraňování, cyklistika, kuchařství, lyžování, veslování, knihařství nebo táboření. Košatý systém jich za první republiky postupně obsáhl tolik, že po některých zůstaly už jen názvy: kamnář, trubač, telegrafista, zedník, esperantista, tlumočník nebo štolba (podkoní). V rámečku se podívejte na znění dvou již neexistujících odborek.

18.

JÉNMO HVOÁJNY, KDE PĚBHORL PNRVÍ STSKUAKÝ TBÁOR V ČÁECHCH
Je to zvláštní šifra? Víc o této podivnosti na Teepkovi!

a další zkoušky

Chov drůbeže

Musí se starati úplně sama o několik slepic nejméně rok. Zná rozměry a nakreslí plán kurníku pro daný počet kusů. Zodpoví otázky o užitečných vlastnostech šesti různých plemen. Rozumí líhnutí kuřat a kácat, době sedění na vejcích a vykrmování. Podá detailní údaje o krmení. Dovede pečovat o kvočnu a zná několik prostých léků proti obvyklým vadám a nemocem drůbeže. Vede po celý rok záznamy o drůbeži.

Kloboučnictví

Umí udělati klobouk ze slámy nebo jiného materiálu, ztužiti a ozdobiti jej.

V minulosti se odborky v oddílech plnily s velkým nadšením. Jak jste na tom s odborkami vy, máte každý alespoň jednu?

Tři orlí pera

Nejslavnější skautská zkouška se poprvé objevila na táboře u Berouna roku 1916. Původních podmínek bylo překvapivě šest:

- 1) Od 10 do 12 hodin příštího dne se obejít bez jídla (pít se směla jen voda).
- 2) Snést tři rány prutem přes holá záda.
- 3) Celý den vydržet bez nadávek a s veselou myslí.
- 4) Přespat sám v lese aspoň půl kilometru od tábora i lidských obydlí.
- 5) Zůstat přes den v lese a nebýt přitom nikým spatřen.
- 6) Napsat zprávu o plnění zkoušky.

Kontrolu, jestli neporušil pravidla, si dotyčný dělal sám - spoléhalo se na jeho čest. To platí stále, ale podmínky jsou jiné: hladovění se o dvě hodiny zkrátilo, vypadl „den dobré myslí“, přibyl celý den mlčení, den v lese se spojil s noclehem na 24 hodin samoty a ze tří švihnutí prutem se v některých oddílech stala součástí slavnostního udělení odznaku.

Vyzkoušejte si anglickou zkoušku všeuemělce, popsanou v časopisu Junák z roku 1916. Dejte ale pozor, ať vaše všeuemělství zanechá klubovnu alespoň v původním stavu. „Na birminghamské výstavě skautské uzřeli návštěvníci zpusťosenou světnici: polámaná okna, stoly i židle, roztlučené džbánky, porušené elektrické i plynové osvětlení atd. Tříkrát denně vběhla sem družina skautů-všeuemělců (pokaždě jiná, aby se nikdo nedo-
mníval, že byli předem secvičeni) a vůdce každému vykázal určitou práci. Za krátko světnice byla v úplném pořádku. Cena tohoto cvičení byla zvýšena tím, že nikdo do poslední chvíle nevěděl, jakou práci mu vůdce určí.“